

Asettamispäätös

26.2.2024

 VN/6564/2024
 VN/6564/2024-VM-1

Finanssialan kasvustrategia työryhmä

Asettaminen Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän laatimaan *finanssialan kasvustrategian*, jossa selvitetään kuinka finanssiala voisi edistää nykyistä vahvemmin kestäväää talouskasvua ja samalla luoda lisää työtä ja verotuloja Suomeen.

Toimikausi Työryhmän toimikausi on 1.3.2024 – 31.5.2025.

Tausta Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa linjataan, että *”hallituskauden aikana tavoitellaan merkittävää kasvua Suomen houkuttelevuudessa markkinapaikkana. Toteutetaan selvitys listautumiskynnyksen alentamiseksi ja pörssin elinvoiman lisäämiseksi.”* Lisäksi ohjelmassa todetaan, että *”laaditaan finanssialan kasvustrategia, jonka osana toteutetaan rahoitusmarkkinasääntelyn kokonaisarviointi.”*

Rahoitusalan ja talouskasvun suhdetta on taloustieteessä tutkittu paljon. Yksinkertaistaen tästä kirjallisuudesta voidaan johtaa seuraavat päätelmät. Ensinnäkin rahoitussektorin kehittyneisyydellä on keskimäärin positiivinen vaikutus taloudelliseen kasvuun ja hyvinvointiin. Toiseksi, tämä positiivinen vaikutus heikkenee rahoitusalan kasvaessa. Kolmanneksi, rahoitussektorin rakenteellisilla ominaisuuksilla voi olla merkittävä vaikutus talouskasvuun. Esimerkiksi pankkikriisien hyvinvointitappiot ovat sitä suurempia mitä merkittävämpi rooli pankeilla on rahoituksen välityksessä. Suora pääomamarkkinoilta hankittava rahoitus voi myös olla pankkien luotonantoa tehokkaampi kanava yritysten kasvun ja innovaatioiden rahoittajana.

Suomessa rahoitusjärjestelmä on muiden eurooppalaisten maiden tavoin rakenteeltaan hyvin pankkikeskeinen. Lisäksi pankkisektori on poikkeuksellisen keskittynyt ja suurimmilla pankeilla on vahvat kytkökset muihin Pohjoismaihin. Pääomamarkkinoilla pankit, vakuutusyhtiöt ja työeläkerahastot ovat keskeisiä institutionaalisia sijoittajia. Yritysten rahoituksen lähteet vaihtelevat eri kokoisten yritysten kesken merkittävästi. Suuryritykset toimivat aktiivisesti suoraan pääomamarkkinoilla, kun taas pk-yritysten pääasiallinen vieraan pääoman lähde on edelleen pankkien luotonanto.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Riskirahoituksen saatavuus on viime vuosina ollut Suomessa Euroopan kärkita-soa. Toisaalta julkisten rahoittajien osuus kasvurahoituksesta on verrattain suurta. Viime vuosina rahoitussektorille on tullut uusia toimijoita, ml. joukkorahoituksen ja kryptovarojen välittäjät. Näiden uusien toimijoiden merkitys on kuitenkin edelleen kokonaisuudessa melko lailla marginaalinen.

Finanssialan sääntelyä on finanssikriisin eli vuoden 2008 jälkeen uudistettu merkittävästi niin maailmalla kuin myös Suomessa. Suurin osa suomalaisiin toimijoihin kohdistuvasta sääntelystä syntyy EU-neuvotteluiden myötä. Tämän ohella on jonkin verran kansallisesti räätälöityä sääntelyä, jonka tarkoituksena on huomioida kunkin maan markkinoiden erityispiirteitä. Sääntelyn valmistelussa tulee aina huolellisesti arvioida muutosten hyötyjä ja haittoja suhteessa eri kohderyhmiin, ml. yrityksiin, kuluttajiin, julkiseen talouteen ja makrotalouteen. Koko uudistusagendan kokonaisarvion laatiminen on kuitenkin haasteellista ilmiön moniulotteisuuden johdosta. Joka tapauksessa on tärkeää, että rahoitusmarkkinasääntelyn muutokset toteutetaan niin, että ne lisäävät rahoitusjärjestelmän vakautta ja pääoman tehokasta allokaatiota reaalityalouden tarpeisiin, jotta rahoitussektori edistäisi kestävästä talouskasvua yli suhdannesyklien.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on laatia *finanssialan kasvustrategia, jossa* selvitetään, kuinka finanssiala voisi edistää nykyistä vahvemmin kestävästä talouskasvusta ja samalla luoda lisää työtä ja verotuloja Suomeen.

Strategian taustaksi työryhmä laatii arvion finanssialan roolista talouskasvuun vaikuttavana tekijänä Suomessa viimeisten 10 – 15 vuoden aikajänteellä sekä arvion sääntelyn vaikutuksesta rahoitusmarkkinoiden toimintaan. Osana tätä arviota työryhmän tulee laatia kokonaisarvio Suomen rahoitussektorin rakenteellisista ominaisuuksista ja rahoitusmarkkinasääntelyn nykytilasta ja verrattuna keskeisiin verrokkimaihin.

Finanssialan kasvustrategian tueksi työryhmän tulee selvittää mahdollisia toimenpidevaihtoehtoja, joiden myötä rahoituksen kohdentuminen Suomessa tehostuisi talouskasvun näkökulmasta. Lisäksi työryhmän tulee selvittää, miten yritysten kasvun markkinaehtoisista rahoitusta voitaisiin edistää alkaen kasvuyrityksistä listautumiseen, ottaen huomioon myös toimet yritysten listautumiskynnyksen alentamiseksi, pörssin elinvoiman lisäämiseksi sekä piensijoittajien aseman parantamiseksi.

Toimenpidevaihtoehtojen osalta työryhmän tulee selvittää missä määrin ne edellyttävät konkreettisia muutoksia i) EU-sääntelyyn, ii) kansalliseen lainsäädäntöön ml. verotukseen tai iii) muihin kuin lainsäädännöllisiin tekijöihin.

Veropolitiikkaan liittyvien toimenpidevaihtoehtojen osalta työryhmän tulee esittää niiden arvioidut vaikutukset julkiseen talouteen. Työryhmän tulee priorisoida toimenpiteitä, joilla on positiivinen vaikutus veropohjan laajuuteen.

Työryhmän tulee laatia kasvustrategian kannalta merkittävimpien politiikkavaihtoehtojen osalta kansainvälinen vertailu Suomen kannalta relevanteista verrokki-

Osana kasvustrategiaa työryhmän tulee laatia konkreettisia ehdotuksia Suomen vaikuttamistoimiksi koskien EU:n pääomamarkkinaunionia.

Työryhmä kuulee työssään monipuolisesti asiantuntijoita yritysten, akatemian, rahoitusalan palveluntarjoajien, että viranomaistahojen piiristä.

Seurantaryhmän tehtävänä on seurata ja arvioida työryhmän työtä säännöllisesti siten, että työryhmällä on työssään mahdollisuus harkintansa mukaan ottaa huomioon seurantaryhmässä esitetyt näkemykset.

Työryhmä raportoi työstään elinkeinoministeri Wille Rydmanille.

Organisointi

Työryhmä

Puheenjohtaja

osastopäällikkö Pauli Kariniemi, valtiovarainministeriö

Jäsenet

lainsäädäntöneuvos Anu Ranta, valtiovarainministeriö

toimistopäällikkö Helinä Laakkonen, Suomen Pankki

osastopäällikkö Samu Kurri, Finanssivalvonta

Senior Vice President for Group Finance, Minna Helppi, Andritz

CFO, Timo Linnainmaa, Eagles Filter Group Oyj

toimitusjohtaja Atte Hujanen, Singa

toimitusjohtaja Pasi Sydänlammi, OmaSp

toimitusjohtaja Risto Murto, Varma

toimitusjohtaja Juha Peltola, Vaaka Partners

toimitusjohtaja Sari Lounasmeri, Pörssisäätiö ry.

toimitusjohtaja Henrik Husman, Nasdaq OMX

tutkimusneuvonantaja Petri Rouvinen, ETLA

journalisti, yrittäjä, Eljas Repo, Repo Media Oy

Asiantuntijasihteeristö

finanssineuvos Sami Napari, valtiovarainministeriö

vanhempi neuvonantaja Jukka Vauhkonen, Suomen Pankki

Seurantaryhmä

Puheenjohtaja

alivaltiosihteeri Leena Mörttinen, valtiovarainministeriö

Jäsenet

erityisavustaja Lassi Noponen, työ- ja elinkeinoministeriö

erityisavustaja Jussi Lindgren, valtiovarainministeriö

johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen, Suomen Pankki

toimitusjohtaja Arno Aho, Finanssiala ry

Sihteeri

finanssineuvos Sami Napari, valtiovarainministeriö

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä ja työhön osallistumisesta ei makseta erillistä palkkiota eikä matkakuluja. Muut mahdollisesti aiheutuvat kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenoista momentilta 28.01.01 (3000 110 999, KHT:n yhteiset).

Elinkeinoministeri

Wille Rydman

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Jakelu Seuranta- ja työryhmien puheenjohtajat, jäsenet ja sihteeristö

Tiedoksi valtiovarainministeriö

VN/6564/2024-VM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: